

Press release of Municipal expert sharing (Celje-Stuttgart-Vienna, 18.-19. 8. 2010)

The following text was published on the City of Celje web page:

Celje, 25. avgust 2010 - Mestna občina Celje že leto in pol uspešno sodeluje v projektu URBAN-SMS, večinsko sofinanciranem s strani EU programa Srednja Evropa. Glavni cilj projekta je razviti in vzpostaviti obširno strategijo ravnanja s tlemi za srednjeevropske občine. Strategija bo omogočila prostorskim načrtovalcem, da bodo posege na nepozidana zemljišča lahko vrednotili tudi s funkcijskega vidika tal, kar bo omogočilo izbiro najoptimalnejše lokacije tako z vidika lokacije kot ohranitve zelenih površin.

V okviru izmenjave informacij med projekti programa Srednja Evropa, smo pridobili informacije o dobrih praksah iz vsebinsko navezujočega projekta COBRAMAN (Menedžer za koordinacijo aktivnosti v okviru urbane prenove) s področja upravljanja in saniranja okoljsko degradiranih območij v Stuttgartu in Dunaju. Nastali stroški izmenjavo bodo 85 % pokriti iz nepovratnih sredstev evropskega sklada za regionalni razvoj.

Tako sta predstavnika Oddelka za okolje in prostor ter komunalno 18. in 19. avgusta 2010 obiskala pristojne oddelke mestnih občin v Stuttgartu in Dunaju. Na srečanjih je bil predstavljen celovit postopek evidentiranja lokacij in stopnje nevarnosti za okolje in zdravje ljudi, ki je osnova za uvrstitev območja na prioriteten seznam sanacije. Stuttgart ima evidentiranih 3.906 lokacij na 207 km² občine, od tega je 571 klasificiranih s potrebo po nadaljnjih raziskavah onesnaženosti. Na Dunaju točno število zaradi projekta v teku še ni znano, na ravni države ocenjujejo, da je industrijsko degradiranih 3.000-6.000 večjih območij, od teh jih je 15 % onesnaženih.

Nevarnost (onesnaženost) območja vrednotijo na podlagi prenosnih poti (denimo tla-človek, tla-rastline,...), saj je od tega odvisna kritična vrednost, ki pogojuje čim prejšnji začetek okoljske sanacije. Dodatna prednost vzpostavljenega sistema evidentiranja in kasnejše postopne sanacije onesnaženih območij je opredeljenost natančnih postopkov in kritičnih vrednosti v nacionalni zakonodaji. Poleg tega imajo države predviden določen obseg sredstev, s katerimi lahko dobi investitor sanacije do 50 % stroškov sanacije povrnjenih, če upošteva vse predpisane postopke sanacije. Časovni in stroškovni vidik sanacije je odvisen od tipa onesnaženosti. Okvirno zahteva sanacija tal 90 €/m², časovno pa je celoten postopek končan v približno desetih letih.

V primerjavi z nemškimi in avstrijskimi mejnimi vrednostmi za težke kovine in ostale polutante tal so slovenske mejne vrednosti v večini primerov veliko bolj stroge. Predvsem pa se nanašajo samo na prenosno pot tla-rastline, ne upoštevajo pa denimo različne namenske rabe prostora, ki bi kritične vrednosti omilila. V Sloveniji se zato marsikdaj neupravičeno potencira onesnaženost tal.

Povzamemo lahko torej, da se vse evropske države srečujejo z bremenami preteklosti, ki so na marsikaterem območju primerljiva s celjskim primerom Stare Cinkarne. Vendarle je odločilna prednost denimo Nemčije in Avstrije, da je postopek evidentiranja in sanacije na ravni države, kot tudi občin, točno določen s praktičnim zakonom. Stroški sanacije pa denarno podprti z do 50 % nepovratnega državnega sofinanciranja.